

naturligvis endel mindre, end jeg havde tænkt mig det rigtig at opføre den til den paagjældende Opsynsmand, men den vil dog for den foreslaaede Sum kunne blive forsvaerlig. — Med Hensyn til den Indstilling, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgfreds (Ankjer) gjorde om Bidraget til Navigationskolerne skal jeg bemærke, at det ganske vist er paatænkt, saasnar der er en Skole til i Jylland, som der passende kunde gives en saadan Understøttelse, da at lade dem faae en saadan. Det er kun, fordi der ikke for Dieblisset er nogen saadan anden Skole i Jylland — thi een faar Understøttelse — at der ikke gives mere dertil. — Jeg kommer nu til de to Ombringingsforslag under Nr. 81 a og 110, som jo høre meget nøie sammen, og som angaa Nybygninger, idet Udvalgets Mindretal i Forslaget under Nr. 110 foreslaar at negte de 400,000 Rd., som ere forlangte til hurtig Fremme af det Pantserfisk, som er foreslaaet bygget, og ved Forslaget under Nr. 81 a. vil dette Mindretal gjøre det umuligt overhovedet at paabegynde dette Pantserfisk. Mindretallet sætter her politiske Grunde i første Række, idet det siger, at, aldeles bortset fra Sagens Realitet, vil det ikke under de nuværende Forhold kunne bevilge den nuværende Regjering saa betydelige Summer. De politiske Grunde skal jeg slet ikke komme ind paa. De ere jo nu blevne omtalte saa meget her i Aften; Enhver maa forsvare, om han kan anse det for rigtig at bortse fra Realiteten i en Sag, der angaar Landets Forsvar. Men Mindretallet anfører jo ogsaa Realitetsgrunde, idet det siger, at det ikke kan erkjende, at det er hævet over al Tvivl, hvor vidt det er rigtig at anvende saa store Summer paa et enkelt Skib, i ethvert Fald forinden der har fundet en samlet Behandling Sted af Spørgsmaalet om Flaademateriellets Udvikling, under hvilken hele Landets politiske Forhold skulde tages i Betragtning. At en saadan indgaaende Behandling af dette Spørgsmaal ikke har fundet Sted her eller i Udvalget, beklager jeg ogsaa meget, man maa dog dertil sige, at dette ikke er Regjeringens Skyld; thi ved Regjeringens Forslag baade i forrige Samling om en extraordinær Bevilling til Forsvarsvæsenet og i denne Samling ved Forslagene til Lovene om Hærens og Søværnets Ordning er der givet al Anledning til, at en saadan Behandling af dette Spørgsmaal kunde finde Sted. Men nu skal jeg dog bemærke, at saa nødvendigt jeg end indrømmer, at det vilde være, at en saadan Behandling gif forud for en Overveielse af, hvorledes man for en længere Tid skulde danne en Flaadeplan, er det dog vistnok mindre nødvendigt, naar Spørgsmaalet blot er, om nu lige for det første Aar at bevilge Midler til en noget hurtigere Udvikling af Flaademateriellet, end der kan finde Sted med det ordinære Belsøb. Med Hensyn til Sagen angaaende Flaademateriellets Udvikling er vistnok Flertallet af Thinget

enigt i, at det er noget paatrængende. Og saa Drøftøveren har udtalt, at med Hensyn til Flaadens Udvikling kunde der være Meget tilbage at gjøre. Men naar man nu er enig om, at der er Meget tilbage at gjøre, saa er det dog virkelig nødvendigt, at man snart lægger Haand paa Bærket, og saa vil man vel efter alle de Overveielser og Forhandlinger der har fundet Sted her i Salen, nok kunne være enig om, delvis at begynde saadan Udvikling i den Retning, som det langt overveiende Flertal af selve Marinen anser for den rette. Jeg skulde nu søge, ligesom jeg har forsøgt det i Finantsudvalget, at gjøre det indlysende for Thinget, at den Vej, som jeg foreslaar, virkelig maa anses for den rigtige. Dette finder jeg nødvendigt, uagtet Sagen saa ofte er behandlet her, at jeg ikke kan vente at kunne sige noget egentlig Nyt. Jeg skal først bemærke, at selv en ganske løs Overveielse af de Opgaver, som nødvendigvis maa stilles til vor Flaade i en Krig mod en overlegen Sømagt, vil vise os, at vi maa være i Besiddelse baade af store, efter vore Forvande indrettede Skibe, der have et stærkt Artilleri og en stor Hastighed, og desuden af mindre Skibe, navnlig Kanonbaade og eventuelt Torpedobaade; men at vi ikke kunne nøjes med Kanonbaade, det vil meget let ses. Kanonbaadene ere bundne til at operere i Nærheden af Kysten og paa saadanne Lokalteter, som ere gunstige for dem; de ville derfor slet ikke være i Stand til at forurolige en Fjende, som for Exempel kan være en fjendtlig Transportflaade, der er dækket af Pantserfibe. Derhos er uheldigvis en stor Del af vore Kyster af den Beskaffenhed, at der er dybt Vand nær ind til, og at der er meget gode Landgange, og paa saadanne Steder ville jo Kanonbaade overordentlig hurtig blive jagede bort af virkelig store Krigsskibe, saaledes at vore Kanonbaade aldeles ikke kunne paaregnes under saadanne Omstændigheder at ville gjøre nogen Gavn lige over for en fjendtlig Landgang. Desuden er der, som det ogsaa blev nævnt af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgfreds (Ankjer), en meget vigtig Opgave for vor Flaade, nemlig, saavidt gjærlig, at hæve Forbindelsen mellem Landsdelene; men ogsaa i saa Henseende vil Kanonbaadens Virkning i Virkeligheden være meget ringe. Paa den anden Side erkjender jeg suldstændig, at der er Steder, som ere gunstige for Kanonbaade, for Exempel Rjøbenhavns Kæb, Drogden, Flinterenden, Farvandet mellem Sjælland og Lolland og adskillige andre Steder. Der ville Kanonbaadene, navnlig naar de virke i Forbindelse med andre Forsvarsmidler; Søforter, Torpedoer og Pantserfibe, gjøre overmaade god Nytte, og det er derfor aldeles i sin Orden, at vi efterhaanden anskaffe et stort Antal af saadanne Fartøier; men at grundlægge den hele Forsvarsplan paa saadanne Skibe, det anser jeg for at være aldeles usforvarligt. Men naar man nu saaledes ser, at man bør være i Besiddelse af store og kraftige